

1 Verzoek

Verzoeker vraagt het College om te beoordelen of verweerster jegens hem verboden onderscheid heeft gemaakt op grond van seksuele gerichtheid, politieke gezindheid en/of levensovertuiging door hem als vertegenwoordiger van het 'Kinderbevrijdingsfront' (een groep van nepiofielen, pedofielen, hebefielen en efebofielen) niet zichtbaar te laten deelnemen aan Pride Amsterdam 2019.

2 Verloop van de procedure

- 2.1 Het College heeft kennis genomen van de volgende stukken:
- verzoekschrift van 3 mei 2019, ontvangen op dezelfde dag;
  - e-mail van verzoeker van 17 juni 2019;
  - verweerschrift van 19 augustus 2019;
  - e-mail van verzoeker van 22 augustus 2019;
  - e-mail van verzoeker van 28 augustus 2019.
- 2.2 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 1 oktober 2019. Partijen zijn verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door mr. J.H. van Dijk, bestuurslid, tevens advocaat te Haarlem.

3 Feiten

- 3.1 Verzoeker stuurt verweerster op 11 maart 2019 een e-mail, met daarin:
- “Graag wil ik u namens een gemeenschap van NPEH’s verzoeken om met ons na te denken over een plek in of rondom Pride Amsterdam 2019. Als groep van nepiofielen, pedofielen, efebofielen en hebefielen zouden wij, in verband met het thema van dit jaar en het feit dat er 25 jaar geleden een scheiding is geweest tussen homo's en NPEH's, graag zichtbaar deelnemen aan Pride Amsterdam 2019 en ook onze geschiedenis herdenken en toekomst vieren. Wellicht dat er voor ons ruimte is voor het informeren van het publiek en/of om in het geheel zichtbaar aanwezig te zijn.”
- 3.2 Verweerster stuurt verzoeker op 14 maart 2019 een reactie met:
- ”In de bijlage stuur ik je onze Guiding Principles en conform artikel 4 is er binnen ons festival geen ruimte voor jullie gemeenschap.”
- 3.3 De Guiding Principles van verweerster luiden, voor zover relevant:
1. De Amsterdam Gay Pride is een festival om te vieren dat een ieder mag zijn wie hij/zij is en mag houden van wie hij/zij wil.
  2. De Amsterdam Gay Pride is er voor iedereen die zich in dit principe herkent ongeacht zijn seksuele voorkeur, gender, geloof of huidskleur.
  3. Stichting Amsterdam Gay Pride houdt altijd in gedachten waar wij met de LHBT-beweging vandaan komen en zullen altijd aandacht besteden aan groeperingen voor wie en/of landen waar de LHBT emancipatie nog in volle gang is of nog moet beginnen.

4. De Amsterdam Gay Pride is een platform voor alle organisaties, partijen, groeperingen, bedrijven en personen uit de LHBT-community om zichzelf te kunnen tonen aan de buitenwereld. Ongeacht welke scene of sub-scene het betreft. Met andere woorden de stichting zal nooit ofte nimmer optreden als “smaakpolitie”. Zolang de betrokken organisatie en de door haar georganiseerde activiteiten binnen de geldende wet en regelgeving vallen zal stichting AGP daaraan ruimte bieden in haar festival.

4 Standpunt verzoeker

Verweester heeft jegens verzoeker verboden onderscheid gemaakt door afwijzend te reageren op zijn vraag om met en namens de groep NPEH deel te nemen aan Pride Amsterdam 2019 en als onderdeel van het festival de opvattingen van deze groep over intergenerationele relaties naar voren te brengen. Verzoeker wilde de groep zichtbaar maken. Juist op basis van de Guiding Principles van verweester zou ruimte moeten zijn voor de groep NPEH. Verweester staat voor dat zij niet als smaakpolitie optreedt, maar dat is volgens de verzoeker precies wat zij heeft gedaan.

5 Standpunt verweester

Verweester betwist dat zij (verboden) onderscheid heeft gemaakt jegens verzoeker. Verweester biedt een platform aan de groep LHBTI-ers. LHBTI staat voor lesbische vrouwen (L), homoseksuele mannen (H), biseksuelen (B), transgenders (T) en intersekse personen (I). Pedofielen en de door verzoeker genoemde subgroepen vallen hier buiten.

6 Beoordeling

- 6.1 Ter beoordeling ligt voor of verweester jegens verzoeker (verboden) onderscheid heeft gemaakt op grond van hetero- of homoseksuele gerichtheid, politieke gezindheid en/of levensovertuiging door verzoeker als ‘spreekbuis’ van een groep NPEH’s, uit te sluiten van zichtbare deelname aan Pride Amsterdam 2019 en daardoor van de mogelijkheid om de gedachten van deze groep over intergenerationele relaties als onderdeel van het festival naar voren te brengen.
- 6.2 Het is verboden om onderscheid te maken op grond van hetero- of homoseksuele gerichtheid, politieke gezindheid en/of levensovertuiging bij het aanbieden van of verlenen van toegang tot goederen of diensten indien dit geschiedt door instellingen die werkzaam zijn op het gebied van welzijn (artikel 7, eerste lid, en onder c, van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB), in samenhang met artikel 1 AWGB). De activiteiten die verweester ontplooit ter emancipatie van de LHBTI-gemeenschap, waaronder het bieden van een platform zoals beschreven in de Guiding Principles, acht het College van zodanige aard dat verweester kan worden aangemerkt als een instelling die werkzaam is op het gebied van welzijn.

Daarbij neemt het College in acht dat de wetgever met de term welzijn in artikel 7 AWGB een breed begrip heeft beoogd dat onder meer betrekking heeft op diverse vormen van hulp en ondersteuning aan maatschappelijke groepen (zie *Kamerstukken II 1990/91, 22 014, nr. 3, p. 21 (MvT)*). Verweester is bij haar handelen in deze derhalve gehouden aan dit verbod van onderscheid.

- 6.3 Het College benadrukt dat het zich er niet over uitspreekt of verzoeker al dan niet terecht is geweigerd op basis van de Guiding Principles. Daartoe is het College niet bevoegd. Voorts is van belang dat eerst twee vragen dienen te worden beantwoord voordat tot een inhoudelijke beoordeling kan worden overgegaan. De eerste vraag is of een gelijkebehandelingsgrond van de AWGB van toepassing is. De tweede vraag is of de klacht van verzoeker ziet op het niet aanbieden van of het weigeren van de toegang tot een dienst of dat zijn klacht ziet op de aard of inhoud van de dienst zelf. Op dat laatste ziet het in de AWGB opgenomen verbod van onderscheid niet (zie onder meer College, 28 januari 2015, 2015-7, overweging 3.11). Het College zal hieronder eerst beoordelen of een beschermde discriminatiegrond aan de orde is.

Onderscheid op grond van hetero- of homoseksuele gerichtheid?

- 6.4 Verzoeker stelt dat hij bescherming kan ontleen aan de grond 'hetero- of homoseksuele gerichtheid' van de AWGB. Hij wijst er in dit verband op dat het uitsluiten van pedofielen van de bescherming van het discriminatieverbod in strijd zou komen met artikel 1 Grondwet: "Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie (...) op welke grond dan ook is niet toegestaan". Hij stelt dat nepiofilie, pedofilie, hebefilie en efebofilie moeten worden aangemerkt als subcategorieën van seksuele geaardheid binnen de categorie homo- en/of heteroseksuele gerichtheid zoals genoemd in de AWGB. Hij licht dit toe door aan te voeren dat binnen de groep van homo- en heteroseksuelen nu eenmaal sprake is van allerhande individuele leeftijdsvoorkeuren bij het ervaren van seksuele aantrekking. Verweester stelt dat alleen personen met een hetero- of homoseksuele gerichtheid onder de bescherming van de AWGB vallen. Verweester voegt daaraan toe dat verzoeker met zijn stelling, dat pedofilie zowel onder hetero- als homoseksuelen voorkomt, bevestigt dat (het maken van onderscheid op grond van) pedofilie los staat van (het maken van onderscheid op grond van) iemands hetero- of homoseksuele gerichtheid.
- 6.5 Het College is van oordeel dat verzoeker geen bescherming kan ontleen aan de grond 'hetero- of homoseksuele gerichtheid' van de AWGB. Dit leidt het College af uit de totstandkomingsgeschiedenis en parlementaire behandeling van deze wet. De regering heeft indertijd aangegeven dat gevallen van onderscheid op grond van seksuele gerichtheid anders dan homo- of heteroseksuele gerichtheid (of biseksualiteit) niet bestreken worden door de AWGB (zie: *Kamerstukken II 1991/92, 22014, nr. 5, p. 21; Handelingen II 1992/93, p. 3306*). Over de betekenis van het begrip 'heteroseksuele gerichtheid' is tijdens de parlementaire behandeling aangegeven dat dit in het gangbare spraakgebruik ziet op seksualiteit met betrekking tot personen van het andere geslacht. Het begrip 'homoseksuele gerichtheid' ziet op seksuele gerichtheid met betrekking tot personen van hetzelfde geslacht.

Biseksualiteit omvat de hetero- en de homoseksuele gerichtheid, ervan uitgaande dat biseksuelen zowel gericht zijn op seksualiteit met betrekking tot personen van hetzelfde geslacht als van het andere geslacht (*Kamerstukken II 1991/92*, 22 014, nr. 10, p. 12 (NEV II)). Na de inwerkingtreding van de AWGB heeft de regering in reactie op Kamervragen nogmaals bevestigd dat pedofilie niet wordt beschermd door de AWGB (zie: *Kamerstukken II 2002/03*, 28 770, nr. 5, p. 7). Het standpunt van verzoeker, dat deze zienswijze ongrondwettig is - wat daar ook van zij - leidt niet tot een ander oordeel. Immers, het is niet aan het College om in de beoordeling van de grondwettigheid van wetten te treden (vgl. artikel 120 Grondwet). Bovendien heeft de wetgever gekozen voor het begrip 'gerichtheid' in de AWGB, om tot uitdrukking te brengen dat de bescherming niet alleen ziet op de geaardheid zelf maar ook op concrete uitingen van die geaardheid en (seksuele) gedragingen die uit die geaardheid voortvloeien (*Kamerstukken II 2002/03*, 28 770, nr. 3, p. 3). Personen met een pedofiele geaardheid kunnen derhalve per definitie geen bescherming ontlenen aan het begrip 'seksuele gerichtheid'. Immers, indien zij in de vorm van (seksuele) gedragingen concrete uiting geven aan hun geaardheid maken zij zich schuldig aan een strafbaar feit (artikelen 244 en 245 Wetboek van Strafrecht).

Onderscheid op grond van politieke gezindheid?

- 6.6 Verzoeker stelt dat hij bescherming kan ontlenen aan de grond 'politieke gezindheid' van de AWGB. Hij heeft zijn verzoek tot deelname aan Pride Amsterdam 2019 bij verweerster gedaan namens het 'Kinderbevrijdingsfront'. Dat is volgens verzoeker een politieke beweging die de emancipatie van kinderen nastreeft en strijdt voor de acceptatie en legalisatie van intergenerationele relaties. Hij verwijst daarbij naar een internationale stroming, het 'Youth Liberation Front'. Verweerster betwist dat de grond politieke gezindheid aan de orde is. Het 'Kinderbevrijdingsfront' is een individuele actie van verzoeker, gericht op slechts één onderwerp of belang.
- 6.7 Het College overweegt als volgt. Onder het begrip politieke gezindheid in de AWGB wordt de politieke overtuiging verstaan die kan worden afgeleid uit uitingen, lidmaatschappen en andere gegevens. Het begrip heeft volgens de wetgever geen andere betekenis dan in de grondwettelijke context (*Kamerstukken II 1991/92*, 22 014, nr. 5, p. 71; zie ook: *Kamerstukken II 1975/76*, 13 872, nrs. 6 en 7). In het licht van die grondwettelijke context moet het gaan om een gemeenschappelijke opvatting omtrent de bestuurlijke en sociale inrichting van de samenleving (zie onder meer College 22 juli 2013, 2013-94, overweging 3.7 en CGB 4 februari 1997, 1997-15, overweging 4.5).
- 6.8 Het College is van oordeel dat de grond politieke gezindheid hier niet aan de orde is. Verzoeker stelt dat bij het uitdragen van zijn opvattingen over intergenerationele relaties sprake is van een politiek doel, omdat leven naar het (gewenste) resultaat daarvan momenteel illegaal is. Het College overweegt dat het enkele gegeven dat een bepaalde organisatie of groep mensen op enig punt streeft naar wetswijziging niet maakt dat de opvattingen van individuen die daartoe behoren, moeten worden aangemerkt als uitingen van enige politieke gezindheid. Bovendien is het College niet gebleken dat het bij de opvattingen van verzoeker gaat om bredere opvattingen over de bestuurlijke en sociale inrichting van de samenleving als geheel. Zijn verwijzing naar het "Youth Liberation Front", maakt dit niet anders.

Hij maakt niet concreet wat de doelen van deze organisatie zijn of op welke wijze hij hierbij is betrokken, bijvoorbeeld op basis van een lidmaatschap. Ook de stelling van verzoeker, dat 25 jaar geleden de 'NPEH's' en homoseksuelen één groep vormden, maakt niet dat het oordeel anders moet luiden. Dit maakt immers evenmin dat het gaat om bredere opvattingen over de bestuurlijke en sociale inrichting van de samenleving.

- 6.9 Daarmee kan verzoeker geen beroep doen op de bescherming van de grond politieke gezindheid. Ten overvloede wijst het College erop dat hiermee in het midden kan worden gelaten of het door verzoeker verwoorde doel van het 'Kinderbevrijdingsfront' aan bescherming zou moeten inboeten omdat hiermee een bedreiging zou ontstaan voor de openbare orde (vergelijk: Hoge Raad 18 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:948 (*Vereniging Martijn*), overwegingen 3.11.1. t/m . 3.11.3.).

Onderscheid op grond van levensovertuiging?

- 6.10 Verzoeker voert aan dat zijn wens tot openheid, maatschappelijke deelname, gelijke behandeling, uiten van liefde en gemeenschap kan worden geschaard onder 'levensovertuiging'. Gezien wijf verspreide opvattingen en haat binnen de maatschappij is zijn verzet hiertegen ook een uiting van zijn levensovertuiging. Verweerster betwist dat verzoeker een beroep kan doen op de grond levensovertuiging omdat het niet gaat om een overtuiging die ziet op 'het menselijk bestaan'.
- 6.11 Volgens vaste oordelenlijn van het College en diens voorganger, de Commissie Gelijke Behandeling (CGB), wordt onder levensovertuiging verstaan een min of meer coherent stelsel van ideeën, waarbij sprake is van fundamentele opvattingen over het menselijk bestaan. Daarbij geldt dat sprake is van een godsdienst indien het gaat om een overtuiging omtrent het leven waarbij een opperwezen centraal staat, terwijl bij een levensovertuiging een opperwezen ontbreekt. Daarbij is het noodzakelijk dat de opvattingen niet slechts individueel worden gehuldigd, maar dat sprake is van gemeenschappelijke opvattingen (zie onder meer: College, 20 juni 2016, 2016-57, overweging 4.2 en CGB, 15 november 2012, 2012-173, overweging 3.2). In lijn met de betekenis van het begrip levensovertuiging in artikel 6 Grondwet moet het uitdragen van een levensovertuiging worden onderscheiden van het tot uitdrukking brengen van maatschappelijke opvattingen (zie: *Kamerstukken II 1975/ 76*, 13 872, nr. 3, p. 29 en *Kamerstukken II 1976/ 77*, 13 872, nr. 7, p. 2425).
- 6.12 Het College is van oordeel dat bij verzoeker geen sprake is van een levensovertuiging zoals hiervoor is bedoeld. Het gaat hem in de kern om (wettelijke) grenzen die hij tegenkomt in verband met zijn pedofiele geaardheid en - zoals hij het verwoordt - de afkeer die hij tegenkomt in de maatschappij. Wat van de door verzoeker ondervonden problemen ook zij, zijn activisme jegens de maatschappelijke opvattingen die hieraan ten grondslag liggen vat het College niet op als het uitdragen van een levensovertuiging in de zin van de AWGB.

Oordeel: 2019-116
Vervolgvel: 6

**COLLEGE VOOR
DE RECHTEN
VAN DE MENS**

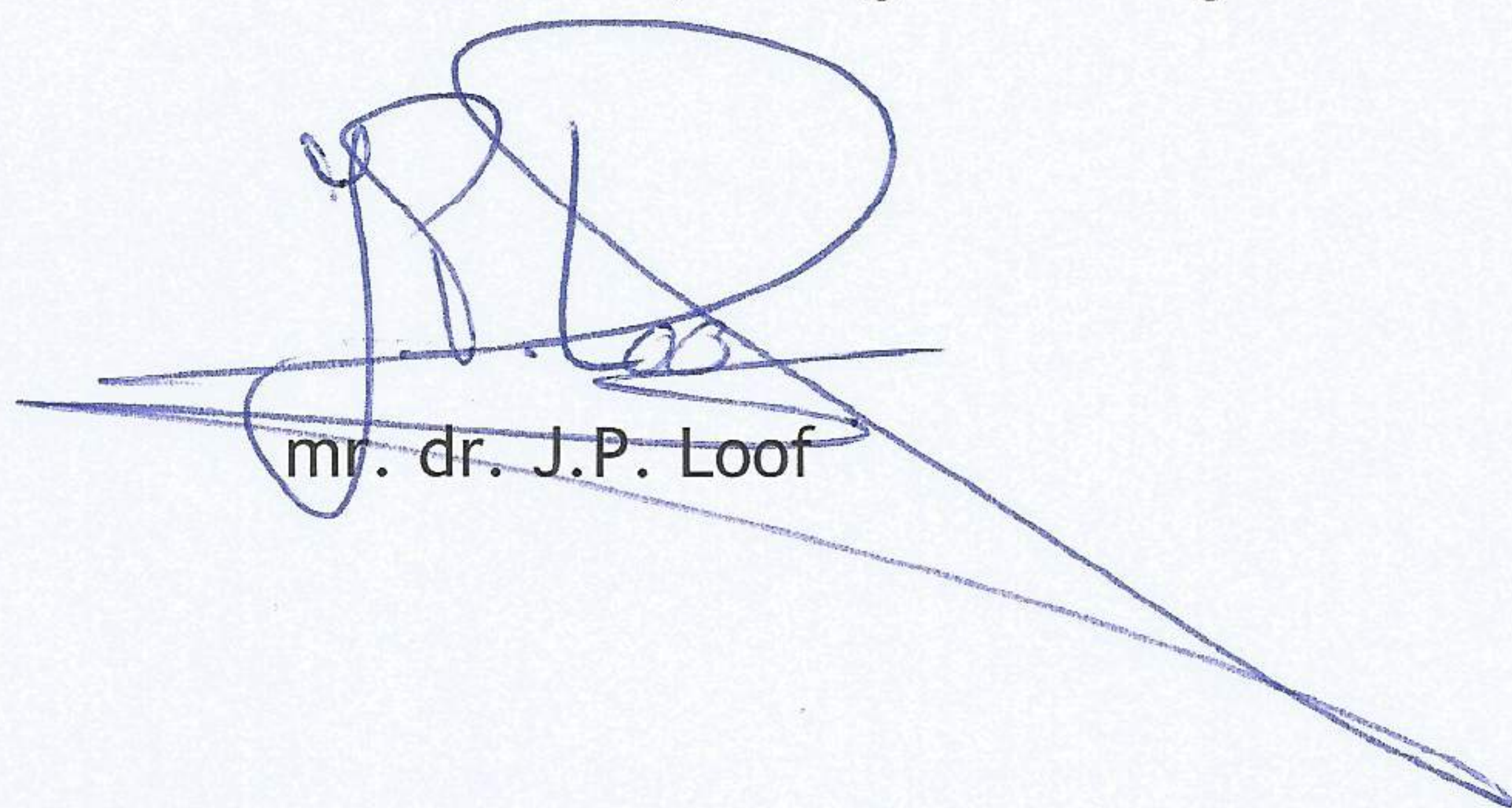
Immers, hiermee is niet gebleken dat het bij hem gaat om gemeenschappelijk gedragen opvattingen over het 'menselijk bestaan' in bredere zin of om meer dan het tot uitdrukking brengen van een (op weerstand stuitende) maatschappelijke opvatting. Verzoeker kan geen beroep doen op de bescherming van de grond levensovertuiging.

- 6.13 Het College concludeert dat de klacht van verzoekster niet onder de werking van de AWGB valt, waardoor het College niet bevoegd is hierover te oordelen. Aan de verdere beoordeling wordt daarom niet toegekomen.

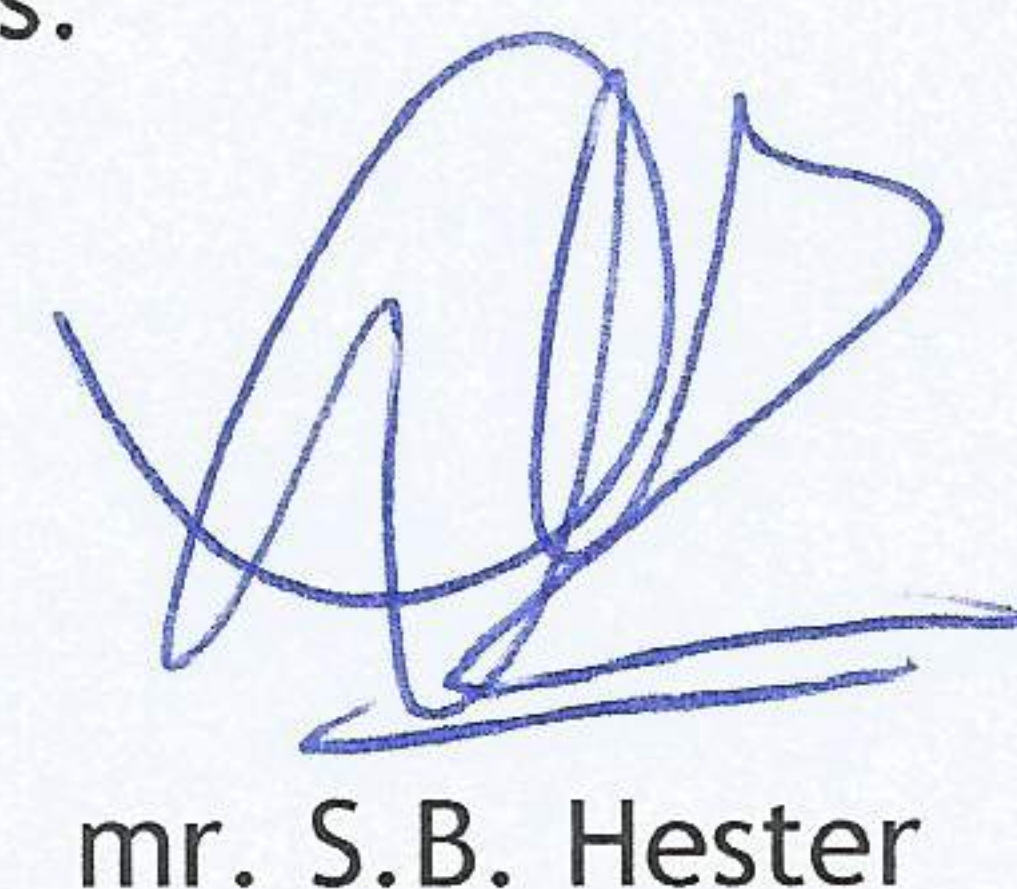
7. Oordeel

Het College is niet bevoegd een oordeel te geven over de vraag of Stichting Amsterdam Gay Pride onderscheid heeft gemaakt jegens N.E. Maatman op grond van seksuele gerichtheid, politieke gezindheid of levensovertuiging.

Aldus gegeven te Utrecht op 12 november 2019 door mr. dr. J.P. Loof, voorzitter, mr. dr. Q.A.M. Eijkman en mr. E.J.M. Hofhuis, leden van het College voor de Rechten van de Mens, in tegenwoordigheid van mr. S.B. Hester, secretaris.

mr. dr. J.P. Loof

mr. S.B. Hester